

§ 111 fastslår, at det bo, der opstår ved påbegyndelse af skifte af et uskiftet bo i den efterlevende ægtefælles levende live, skal anvende samme indkomstår som den efterlevende ægtefælle.

Bestemmelsen foreslås ikke overført til dødsboskatteloven, idet den anses for overflødig på grund af forslaget i dødsboskattelovens § 72, stk. 1.

§ 112 er en særregel om behandlingen af afdødes underskud fra tidligere indkomstår i relation til skatteberegningsreglerne for forskudt indkomstår. Som følge af, at disse skatteberegningsregler ikke foreslås anvendt efter dødsboskatteloven, foreslås § 112 heller ikke overført.

§ 113 er en særregel om forfaldstiden for dødsboets skat, når dødsboet har forskudt indkomstår.

I dødsboskatteloven foreslås det, at hele boperioden skal beskattes under ét, jf. § 19, stk. 2, at selvangivelse for hele boperioden skal indgives i forbindelse med boets afslutning, jf. § 85, stk. 2, og at der ikke skal gælde særlige regler om forfaldstiden for dødsboskatten, jf. § 89. Det vil sige, at afdødes eventuelle anvendelse af forskudt indkomstår ingen indvirkning har på fristerne for boets indgivelse af selvangivelse. Som følge heraf er der heller intet behov for en særregel om forfaldstiden for dødsboets skat, og § 113 foreslås derfor ikke overført.

Til § 18

Efter dødsboskiftelovens regler skal kravene i et insolvent dødsbo fyldestgøres efter reglerne i konkurslovens §§ 82 og 85 – 99. Efter konkurslovens § 93 fyldestgøres forud for anden gæld i lige forhold, dels omkostninger ved boets behandling, dels gæld, der pådrages boet under dets behandling, bortset fra krav på indkomstskat i henhold til selskabsskatteloven og fondsbeskatningsloven. Bestemmelsen indebærer, at bl.a. krav på boskatter skal fyldestgøres på lige fod med omkostninger ved boets behandling, og således forud for andre kreditorer.

Et eksempel kunne være, at en selvstændig erhvervsdrivende afgår ved døden, og boet efter den nye dødsboskiftelov behandles som et insolvent dødsbo. Afdøde har ud over den selvstændige virksomhed ikke uvæsentlige værdier i form af privat ejendom, værdipapirer m.v. Det lykkes ikke at sælge ejendommen i fri handel, og på begæring af en pantekreditor afhændes ejendommen på tvangsauktion. Der opnås en god pris, men ikke tilstrækkeligt til at dække alle pantekreditorer fuldt ud. Da afdøde i årenes løb har foretaget maksimale skattemæssige afskrivninger, indebærer den gode pris på tvangsauktionen, at boets afståelsessum udløser skattekrav (i form af genvundne afskrivninger), der er så store,

at det overstiger bobeholdningen, dvs. friværdien i den private ejendom, værdipapirer m.v. Alle boets midler går herefter til dækning af omkostningerne ved boets behandling og boskattekravet, der udspringer af salget af erhvervsjendommen, og de ved tvangsauktionen udækkede pantekrav, som kun er simple krav, opnår ingen dækning.

Ved lov nr. 363 af 6. juni 1991 om ændring af forskellige skattelove og konkursloven, som havde nær sammenhæng med den samtidigt vedtagne konkurslovsændring, nr. 359 af 6. juni 1991, gennemførtes en ændring af konkurslovens dagældende § 93, nr. 3, sådan at skat, der pålignedes selskaber under konkurs, fremover alene skulle dækkes som simpelt krav og ikke som massekrav. Ifølge bemærkningerne til begge lovforslag bygger begge love på Skattelovrådets udtalelser i Betænkning nr. 1011/1987 om de skattemæssige regler i forbindelse med konkurs og akkord. Skattelovrådet har heri, s. 58 – 60, blandt andet anført, at skattekrav, som opstår gennem et konkursbos behandling, nok er gæld, der pådrages boet under dets behandling, men at der er tale om gæld af en ganske anden beskaffenhed end de gældsposter, der normalt omfattes af konkurslovens § 93, nr. 3, idet bostyret normalt selv vil have herredømmet over, om sådanne andre gældsposter skal pådrages boet. Skattekravene opstår derimod som en uundgåelig og nødvendig konsekvens af selve konkursbehandlingen, idet det er hele konkursens formål at realisere debitors aktiver til fordeling blandt kreditorerne. I samme forbindelse anførtes, at den skattepligtige fortjeneste, der udløses ved realisation af aktiverne, ofte vil være opstået ved stigning i aktivernes værdi over en årrække, og at det er et udslag af særlige skatteretlige principper, at fortjenesten først beskattes ved realisationen, uanset at værdistigning og eventuelle afskrivninger er sket før konkursen. Dertil kommer, at det i nogle tilfælde kan være tilfældigt, om aktiverne realiseres før eller efter konkursen.

Skattelovrådet har ikke i den nævnte betænkning beskæftiget sig med spørgsmålet om boskattekravs status i insolvente dødsboer. De anførte betragtninger vedrørende skattekrav, der opstår i selskaber under konkurs, kan imidlertid også gøres gældende i forhold til skattekrav i insolvente dødsboer, men det regelsæt, der gælder for beskatning af juridiske persons konkursboer, har hidtil adskilt sig fra det regelsæt, der gælder for beskatning af insolvente dødsboer.

I forslaget til dødsboskattelov foreslås det, at dødsboer, for hvilke skifteretten har truffet beslutning om insolvensbehandling, jf. lov om skifte af dødsboer § 69, beskattes efter reglerne i konkurs-